

Móra Ferenc: A didergő király

Mese, mese, mátká, pillangós
határba:

Volt egyszer egy király Nekeresd
országba.

Nevenincs királynak nagy volt a
bánata,

Csupa siralom volt éjjele, nappala.

Hideg lelte-rázta, fázott keze-lába.

Sűrű könnye pergett fehér
szakállába:

"Akármit csinállok, reszketek és
fázom,

Hiába takargat aranyos palástom!

Aki segít rajtam: koronám, kenyerem

Tőle nem sajnálom, véle
megfelezem!"

Százegy kengyelfutó százket felé
szaladt,

Tökszárdudát fújtak minden ablak
alatt:

"Ki tud orvosságot a király bajáról,

Hol az a bölcs ember, aki jót
tanácsol?"

Adott is ezer bölcs ezeregy tanácsot,

De együtt se ért az egy falat kalácsot.

Didergő királynak csak nem lett
melege,

Majd megvette szegényt az Isten
hidege.

Körmét fúvogatta, keserűen
köhintett,

Bölcs doktorainak bosszúsan
legyintett:

"Bölcsekkel az időt ne lopjuk, azt
mondom,

Hívjátok elő az udvari bolondom!"

"Hallod-e, te bolond, szedd össze az
eszed,

Adj nekem tanácsot, akárhonnán
veszed."

"Teli van énnálam ésszel a szelence:
Hideg ellen legjobb a meleg kemence.

Gyűjtass be csak, komám" - nevetett
a bolond,

S nevetett köntösén a sok arany
kolomp.

Kergeti a király ki a sok léhűtőt:

Hozzák fülön fogva az udvari fűtőt!

"Hamar cédrusfával a kandallót tele,

Urunk-királyunknak attól lesz
melege!"

Nagy volt a kandalló, akár egy
kaszárnya,

El is égett benne vagy száz
cédrusmáglya.

Sergett is a király előtte, megette,

Utoljára mégis csak azt dideregte:

"Fűtsetek, mert megvesz az Isten
hidege,

Már a szakállam is csak úgy reszket
bele!"

Nyöszörög a fűtő: "Felséges királyom,

Életem-halálom kezedbe ajánlom,

Most dobtam bele az utolsó forgácsot,

Jó lenne hívatni az udvari ácsot!"

Nekibúsult erre a didergő király,

Szigorú paranccsal a kapuba kiáll:

"Vágjátok ki kertem minden
ékességét,

A szőlő szőlőnek arany venyigéjét,

A mosolygó almát, a csengő barackot,

Hányjatok a tűzre minden kis
harasztot!

Széles ez országban, amíg erdőt
láttok,

Kandallóm kihűlni addig ne
hagyjátok.

Jaj, mert mindjárt megvesz az Isten

hidege,

Csak úgy kékelik már az ajkam is
bele!"
Csattognak a fejszék, sírnak erdők,
berkek,
Recsegnek, ropognak a gyümölcsös
kertek.
Sok lakójuk fejét bujdosásnak adta,
Fészkit ezer madár jajgatva siratta.
A rengeteg fából egy szál se maradt
ott,
Aranyos kandallón mind
elparazsallott.
Didergő királynak, de minden hiába,
Nyögve gubózik be farkasbőr
bundába:
"Fűtsetek, mert megvesz az Isten
hidege,
Csak egy fogam van már, az is vacog
bele!"
Nekeresdországban van is nagy
kopogás,
Ripegés-ropogás, siralom, zokogás.
Dolgozik a csákány, fűrész, balta,
horog -
A király ajtaja egyszer csak csikorog.
Betipeg egy lányka, icike-picike,
Gyöngyharmat tündöklük
lenvirágszemibe.
Az ajka kláris, a foga rizskása,
Csacsog, mint az erdő, zengő
muzsikása:
"Ejnye, de rossz bácsi vagy te, király
bácsi!"
Megfordul a király:"Ácsi, kislány,
ácsi!
Azt sem tudom, ki vagy, soha se
láttalak,
Mért haragszol reám? Sohse
bántottalak!" -
Kerekre nyitotta a csöppség
a szemét:
"Minek szedtetted le a házunk tetejét?"

Hó is hullongázik, eső is szemezik,
A mi padlásunkra az most mind
beesik:
Elázik a bábum kimosott ruhája
Vasárnap délután mit adok reája?"
Mint amikor nap süt a jeges ereszre,
A király jégszíve harmatot ereszte.
Szemében buggyan ki szívének
harmatja,
Szöghaját a lánynak végigsimogatja:
"Ne félj, a babádat ruhátlan nem
hagyom,
Bíborköntösömet feldaraboltatom.
Bársonyrokolyája, selyem főkötője,
Lesz ezüstkötője, aranycipellője!"
Most már meg a kislány mondta azt,
hogy "ácsi!
Mégiscsak jó bácsi vagy, te király
bácsi!"
Örömeben ugrált, tapsikolt, nevetett
-S didergő királynak nyomban
melege lett!
A tükörelakot sarokra nyitotta,
Városa lakóit összekurjantotta:
"Olyan meleg van itt, hogy sok
egymagamnak,
Juttatok belőle, aki fázik annak!"
Tódult is be nyomban a sok szegény
ember,
A márvány-téglákon nyüzsgött, mint
a tenger.
Ki is szorult tőlük a király a
konyhára,
Rájuk is parancsolt mindjárt a
kuktákra:
"Asztalt terigetni, ökröt sütögetni,
Fussatok a hordót csapra ütögetni,
Ily kedves vendég még nem járt soha
nálam,
Mint a saját népem - nagy
Meseországban..."

